

PĀRMAINU VEICINĀTĀJI REĢIONOS

jeb

«mēs taču nerakstām programmu vakardienai»

Jau šobrīd ir nepieciešams domāt par to, kā lietas, norises, sajūtas mainīsies 7 gadu laikā

KAS NOTIEK PASAULĒ, KAS
MAINĀS, KURP IET?

SAPRAST UN NOVĒRTĒT
SCENĀRIJUS, PĀRNEST TOS UZ
VIDZEMI

LAI AKTUĀLAIS ŠODIEN IR ARĪ
AKTUĀLS ARĪ RĪTDIEN

STEEPV metode / iedalījums

- S – *social* **sociālie**
- T – *technological* **tehnoloģiskie**
- E – *economical* **ekonomiskie**
- E – *environmental* **vides**
- P – *political* **politiskie**
- V – *values* **vērtību**

«lauku teritorijas» pasaules un Eiropas kontekstā → reģioni Latvijas mērogā

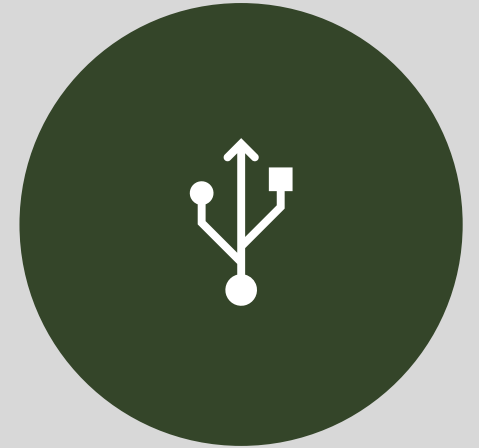
Apvārsnis 2020 programmas projekts “Sadarbības virzīta nākotnes politika lauku reģioniem un iedzīvotājiem” (PoliRural)

Sociālā vide

- **Jaunienācēji**
  - **Pāreja uz sabiedrību 5.0**
  - **Pieeja zināšanām, izglītībai, apmācībām** (t.sk. pārorientēšanās, dzīves kvalitātes rādītājs)
  - **Pakalpojumu pieejamība un drošība**
-
- Lauku demogrāfija
  - Iedzīvotāju plūsmas
  - Lauku nodarbinātība
  - Pāreja uz ilgtspējīgiem risinājumiem
  - Pakalpojumu (t.sk. tūrisma) attīstība
  - Lauksaimniecības (u.c. uzņēmējdarbību) tehnoloģiskā stiprināšana

Tehnoloģiju attīstība

- **Platjoslas tīkls – interneta pārklājums reģionos**
  - **Digitālā transformācija** (datu ieguve un izmantošana)
  - **Precīzā lauksaimniecība**
-
- Attālinātais darbs un teledarbs
  - Lietu internets
  - Lielie dati, mākslīgais intelekts, automatizācija, robotizācija
  - Satelīta dati un kosmosa izpētes programma
  - Elektriskie un autonomie braucamrīki
  - Atjaunojamās lauku enerģijas sistēmas
  - Ģenētika un molekulārā bioloģija

Ekonomikas pārmaiņas

- **Lauku ekonomiku diversificēšana**
- **Izglītība, pētniecība, inovācijas** (atbilstoši RIS3)
- **Pieejamība un mobilitāte** (t.sk. infrastruktūra)

- Nodarbinātības iespējas
- Uzņēmējdarbība un jaunu biznesu attīstība
- Ilgtspējīga aprites ekonomika un bioekonomika
- Lauksaimniecības digitalizēšana
- Publiskās investīcijas
- Tehniskā atbalsta pakalpojumi
- Finanšu atbalsta pakalpojumi
- Katastrofu un krīžu atveseļošanās mehānismi
- Klimata pārmaiņu risku mazināšana

Vides jautājumi

➤ **Pārtikas drošība** (t.sk. kvalitāte, pieejamība)

➤ **Bioloģiskās daudzveidības zudums**

(pesticīdi, kļūdaina apsaimniekošana, laikapstākļi)

- Klimata pārmaiņas
- Siltumnīcas efekts
- Krasi pagriezienu punkti (krīzes, katastrofas, kas maina visu)
- Ražu zaudēšana dēļ kaitēkļiem un pesticīdiem
- Ražu zaudēšana dēļ nepieredzētiem laikapstākļiem
- Īpašumu zaudēšana plūdu dēļ
- Ūdens trūkums (dzeramā)
- Karstuma viļņi
- Meža ugunsgrēki

Politiskie lēmumi

- **Reģionālā politika** (kopēja virzība un konkurētspējīgu reģionu attīstību)
- **Vides un bioloģiskās daudzveidības politika** (konkurētspējīgā priekšrocība)
- **Eiropas zaļais kurss**
- **Pandēmijas politika** (kā caurvijoša prioritāte)
  - Kopējā lauksaimniecības politika
  - Enerģētikas un oglekļa politika
  - Eiropas zaļais darījums
  - Lauku tūrisma politika
  - Rūpniecības un uzņēmējdarbības politika
  - Tirdzniecības politika un ķīnas pieaugums

Vērtības un uzskati

- **Interese par personīgo veselību, pašaprūpi un labjūtu** (t.sk. preventīvas rīcības)
- **Solidaritāte un kopības izjūta**
- **Politiskā apātija un uzticības zaudēšana**
- **Pilsoniskā līdzdalība** (izveidē un uzturēšanā)

- Sociālā uzņēmējdarbība
- Rūpes par planētu, klimatu un vidi
- Pārtikas kustība – veģetārieši, vegāni, klimatisti, fleksitariāņi
- Bažas par dabas resursu trūkumu
- Attieksme par automašīnu izmantošanu, personīgo mobilitāti un ērtībām
- Jauniešu, darbinieku, akcionāru un vēlētāju aktivitāte
- Nimbijisms (NIMBYISM)
- Covid-19 ietekme uz sabiedrību un tās vērtībām
- Glokalizācija

PĀRMAINU VEICINĀTĀJI REĢIONOS

jeb

«mēs taču nerakstām programmu vakardienai»